

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za jeden mesec 1 gid. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:

Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za jeden mesec 1 gid.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inzerate) vsprejema upravnništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 270.

V Ljubljani, v soboto 23. novembra 1895.

Letnik XXIII.

Deželnozborskim volilcem mest in trgov na Kranjskem.

Prihodnji ponedeljek se vrše deželnozborske volitve za mesta in trge na Kranjskem, ki imajo voliti osem poslancev.

Volilcem mest in trgov ni treba posebno povdarjati, važnosti volitev v deželni zbor. Kedor se zanima za javno življenje, kedor nosi davčna bremena, vè, kolikega pomena je, da dobimo v deželni zbor poslance, ki imajo srce in delavne roke za blagor svojih volilcev.

Zastopniki naše stranke, dasi so bili večinoma izvoljeni iz kmetijskih občin, so dosedaj v deželnem zboru vsikdar skrbeli in glasovali tudi za predloge namenjene koristim posameznih mest in trgov, ter s tem pokazali, da jim ni mar samo za koristi svojih volilcev, marveč jednako za koristi mest in trgov.

Neosnovano je torej, ako trosijo naši nasprotniki mnenje, kakor da bi bili zastopniki naše stranke proti interesom mest in trgov. Nam je na srcu blagor cele dežele, v kateri naj zastopniki kmetovalcev in meščanov složno delujejo za skupne koristi dežele in mest, katere se medsebojno pogajajo in spopolnujejo. — V tem smislu priporočamo za volitev, ki se vrši dne 25. t. m. (prihodnji ponedeljek) svojim somišljenikom nastopne gg. kandidate:

1. Za Ljubljano: Gosp. Ivan **Velkavrh**, mestni odbor-nik, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani.
2. Za Kranj in Škofjo Loko: Gosp. Dr. Ivan **Šušteršič**, odvetnik v Ljubljani.
3. Za Idrijo: Gospod Srečko **Stegnar**, c. kr. učitelj v Ljubljani.
4. Za Tržič, Radovljico in Kamnik: Gosp. Karol **Pollak**, tovarnar, trgovec in posestnik v Ljubljani.
5. Za Postojino, Vrhniko in Lož priporočamo svojim somišljenikom, da se ne vdeležé volitve.

6. Za Novo mesto, Višnjo goro, Črnomelj, Metliko, Kostanjevico in Krško so si zbrali proti dr. Tavčarju meščani imenovanih mest za svojega kandidata gosp. Josipa viteza **Savinschegga**, grajščaka v Metliki. — Ker njegov program, katerega objavljamo na drugem mestu, ni v nobeni točki v nasprotju z našimi načeli, in ker je narodno-napredni kandidat znan kot naše stranke najhujši nasprotnik, zato priporočamo svojim somišljenikom v dolenskih mestih, naj oddajo svoje glasove gosp. Josipu vitezu Savinscheggu, grajščaku v Metliki.

Somišljeniki volilci! Oddajte soglasno prihodnji ponedeljek svoje glasove priporočenim kandidatom in pridite v polnem številu na volišče. — Vsaka osebna antipatija naj se umakne skupni dobri stvari, gospodje volilci mest in trgov naj pokažejo z volitvijo, da jim je na srcu dobra stvar in železna disciplina, brez katere pri volitvah ni nobene zmage. — Bog daj srečo!

V Ljubljani, 22. novembra 1895.

Osrednji volilni odbor

Katoliško-narodne stranke.

LISTEK

Pravljica o potresu.

Spisal Kdorkoli.

„Veste, Kliprovka, da je že jeden mesec, odkar je bil potres?“

„Vem, vem, Marina. To vam je bila noč, da Bog pomagaj. Ali sem vam že pravila, kaj se mi je takrat sanjalo, ko me je zbudil potres? Saj vendar ne. Veste, jaz sem ležala na postelji, veste, in začnem moliti. Molim, molim, veste, pa me zaspanec premoti, da zaspim. Bog pomagaj, Marina!“

„Bog plati!“

„Kaj se vam je zakócalo, Marina?“ vpraša Cuka. „Bog pomagaj!“

„Bog plati! Meso sem jedla, meso, pa ni bilo . . . kaj pravim, same kosti so ga bile. Veste, ta vaš mesar . . .“

„Oh, pustite, pustite mesarja, da bodo Marina najprej povedali, kaj se jim je sanjalo!“

„Saj res! Tako jaz molim, molim, pa zadrem-ljem. Zdaj se mi je pa zdelo, da spim. Kar pride

moj mož po stari navadi po noči domov, veste . . ., včeraj je že zopet štirideset krajcarjev izgubil na kvartah, veste, pa vaš mož je bil tudi, veste, tam pri Franceljnu.“

„Vem, vem, jejmine, jejmine.“

„Naš je izgubil štirideset krajcarjev, vaš pa, če se ne motim, jedno krono. Veste, Cuka?“

„Vem, vem, jejmine.“

„Ali mati, povejte no naprej, kako ste sanjali.“

„Saj res, kmalu bi pozabila. Tako moj mož pride ves vinjen domu. Hitro gre k postelji, da bi se naslonil in črevlje sezul, se napenja, napenja, pa, kakor je neroden, sune vame.“

„Bodi no pri miru,“ se obregnem.

„Kdo ti pa kaj hoče?“ zarenči name.

„Saj si ravnokar vame sunil!“

„Boš tiho!“ zakriči, „veste, in v tistem trenutku začutim drugi sunek.“

„To me je pa že vjexilo! Skočim po koncu, pa od moža ne duha, ne sluha. Na postelji pa je ležala podobica Matere Božje, ki je prej visela nad posteljo. Vendar si nisem mogla misliti, da bi bil to potres, ampak imela sem to le za hude sanje.“

Še na loterijo sem mislila ta čas. Dve številki sem že imela, jednoindvajseto pa štiriintrideseto, če se ne motim. Ali jih čem staviti na ambosolo ali bi jih drugače, za to se nisem mogla odločiti. Kar se zopet zaguglje! To sem se prestrašila! Kar zagomarelo mi je po hrbtu in noge so mi bile vse mravljinčeve. Potem sem pa skočila skozi vrata in sama ne vem, kako sem prišla iz hiše.“

„Hi, hi, hi!“ oglasi se stari.

„Jaz pa ne,“ opazi Nani, „jaz pa sem kar kës obudila, ker sem dejala, da je sodni dan.“

„Ali kaj mislite, kako je neki potres nastal, kaj pravite, Nani?“

„I moj Bog! Obiskal nas je Bog! Prehudobni smo, prejezični, kakšen pa je svet dandanašnji? Kdo še kaj verjame, da je Bog. Ej, ampak zdaj nam je dal vedeti, da še živi . . .“

„No, kaj pa imaš ti toliko govorjenja v ustih, stara, ali mi ne boš šla večerje skuhat?“

„Jejmene, Joža, kaj si že doma? Precej, precej grem. Kaj so že vsi šli iz tovarne?“

„I no, menda meniš, da bodo tebe čakali! Ostrina Marina, o čem pa gre govorica, o čem?“

Koga bomo volili v Ljubljani?

Že dlje časa se nismo bavili z upravo našega stolnega mesta, a to ne zaradi tega, ker nismo imeli povoda; hoteli smo čakati, da prikipi nezmožnost našega župana do vrhunca in indirektno prisiliti sedaj gospodujočo liberalno stranko v mestnem zastopu, da mora ona javno pred vsem svetom priznati svoj „peccavi“. Gotovo je vsem, tudi našim nasprotnikom, še v živem spominu naš upor proti škandalozni občinski upravi v Ljubljani in nje županu, ki spolnuje vse poprej, kakor svojo dolžnost kot župan.

Opozorjevali smo mi v listu, kakor naši somišljeniki po shodih in v sejah občinskega sveta na nevarnost za občinsko upravo, ako se skoraj povsod, kamor človek pogleda, najde nered in malomarnost. Takrat nastal je v liberalnem narodnem krogu strašanski vik in krik, zagovarjali so župana in občinsko upravo na vsaki mogočni način, češ, ta je vzor uprave in le hudobni klerikalni jezik zamere kaj nepravilnega v takem vzornem gospodarstvu najti. Obče dobro znanemu gospodu občinskemu svetovalcu dr. Gregoriču, ki je bil toliko pogumen, da je prišel boj zoper tako korupcijo, izrekla se je v javni seji po predlogu gospoda Ivana Hribarja „indignacija“ mestnega zbora. S tem činom so hoteli dokazati, da imajo oni prav, katoliško-narodna stranka pa samo hujska in govori neresnico. Seveda dejanskih dokazov so ostali dolžni, saj drugače ni bilo mogoče, od kod pa vzeti, če jih nimajo.

Molčali so liberalci, molčali smo tudi mi, da se nismo hoteli udeležiti občinskih volitev, naj se gnjiloba sama razje. In v resnici prišlo je do tega letos, ko je strašna katastrofa zadela našo Ljubljano. V tem kritičnem času, ko bi moral biti mož na čelu občinske uprave, ki ima srce za spolnuvanje svojih dolžnostij in pa ljubezen do prebivalstva, katero ga je povzdignilo na prvo mesto v občini, v tem času se je v polnej meri pokazala njegova malomarnost, tako da so se lastni njegovi pristasi, liberalna stranka, vzdignili proti njemu in je moral slišati take, kakor morebiti še noben župan. Če pa vprašamo, kaj se je županu čitalo, lahko vsak, ki le količkaj zasleduje naše javno delovanje, na to odgovori, da nič drugega, kot to, kar je katoliška narodna stranka že pred leti gledé občinske uprave grajala.

Mestni zastop sklepa, a župan ne izvršuje teh sklepov, na škodo mesta. V katerem rednem gospodarstvu se to godi, da se mora županu izreči javna graja. V tem kritičnem položaju, v katerem se baš sedaj nahaja naše mesto, bi se moralo vendar za to skrbeti, da župan skrbi, da se akti kakor hitro mogoče rešujejo, da je mogoče z županom vsak dan ob gotovi uri govoriti in da se uvažujejo težnje prebivalstva. A pri nas je vse narobe. Mero-dajni gospodje mislijo, da je prebivalstvo zaradi magistrata na svetu, ne pa narobe.

Ali je morda že kdo videl našega župana, da bi osebno ogledoval razne kraje našega mesta, da bi se osebno prepričal o bedi in revščini našega prebivalstva?

Ali je morda to opravičeno, da se je z dovoljenjem županovim izdalo 41.000 glđ. iz potresnega denarja za tekoče občinske potrebe, in sicer brez

vednosti občinskega sveta? To se pa pri nas redno godi, da se še le po izdatku svote o priliki račun-skega sklepa prosi občinski svet za dovoljenje. Zopet je to grajal gospod Ivan Hribar, nov dokaz, da so razmere že neznosne. Pri tej priliki je gosp. Ivan Hribar obstal, da že deset let opazuje to škandalo-zno upravo, da jo je opetovano, a vsikdar le tajno grajal. Zakaj se ni upal v javnosti na dan? Zakaj je on in ž njim njegovi somišljeniki podpiral tako ravnanje? Ali morebiti on in ž njim ves liberalni občinski zastop ne zasluži v istej meri graje, ko gospod župan? Ali ni prebivalstvo popolnoma opravičeno razburjeno zaradi tacega postopanja, katero dokazuje, da se strankarski interesi stavijo nad občni blagor. Kdor deluje v javnosti, mora v prvi vrsti spolnjevati svoje dolžnosti, če jih noče ali pa ne more, naj gre.

Častne javne službe in mesta ne smejo nikdar biti preskrbovališče za nekatere osebe, katere so v političnem življenju dosegle tako častna mesta, češ, kaj bo potem ž njim, če ne bo imel več tega dostojanstva in z njim zvezanih dohodkov. Zato treba postopati odločno. Ako bodemo vedno tako odkrito in nesebično za javni blagor vneto postopali, priborili si bodemo brez dvombe spoštovanje meščanov, a tudi mejsebojno spoštovanje, gotovo ne v škodo naše občinske uprave. Mi potrebujemo v javnosti mož, celih mož, ki umevajo svoje naloge, ki imajo tudi vest in srce za prebivalstvo, katero jim je izročilo tako važni posed.

Kot narodna stranka pa tudi zahtevamo, da se ne smejo vršiti na našem narodnem telesu taki dogodki, in da je naša dolžnost raje izžgati z lastno roko rano, nego da pride tujec in jo izžge. Postopanje liberalno-narodne stranke pa dokazuje, da ona ne zasluži več imena „narodna“, ker koristi naroda so ji deveta briga. Koliko hrupa so napravili dvo-jezični napisi v Ljubljani, s kako gorečnostjo so zagovarjali liberalni kolovodje ta sklep, da ga potem čez nekaj mesecev pozabijo, in klečeplazijo okoli nemškutarjev, ne Nemcev, moledovaje na tihem za pomoč zoper našo stranko. Sedaj je vse tiho, na jednom bregu Ljubljanice samoslovenski, na drugem dvojezični napisi, pa je vendar mirna Bosna. Mi smo vedno obsojali vsako narodno nestrpnost iz krščanskega stališča, tedaj tudi samoslovenske napise v Ljubljani. Zakaj pa sedaj liberalna stranka lepo molči k temu, in nje vodje tekmujejo v — bizantizmu?

Povsod poje mrtvaški zvon liberalizmu, pride gotovo tudi ta ura za liberalizem v Ljubljani. Sila neovrgljivih fakt jih je privedla, da javno obsojajo škandalozno občinsko upravo. A da bi pripoznali, da je imela naša stranka prav, da bi ji dali zadoščenje, za to so premoški.

Toda mi ne pričakujemo od njih kaj tacega, pač pa spelujemo na prebivalstvo, da naj vendar enkrat naredi konec takemu gospodarstvu, in taki nedoslednosti. Če kečo kot župan za naše mesto ne skrbi in ne spolnuje svojih dolžnostij, jih tudi ne bo spolnoval kot deželni poslanec za Ljubljano. Na jedni strani graja, na drugi priporočitev, kateri človek bi se ne smejal tej doslednosti v nedoslednosti. Če ste možje, imejte vsaj kaj ponosa v prsih, ne pa danes tako postopati, jutri pa drugače.

„Potres smo dajali na rešeto, sosed Joža, kaj pa vi mislite?“

„Kaj pa bi jaz mislil. Potres, je rekel naš oskrbnik, ni nič nenavadnega. To pride, je rekel, samo ob sebi! Pa veste, kaj pravi časnik? Notri je rekel neki gospod, učen gospod, profesor, je rekel, da je samo letošnji dež kriv tega potresa, pa da je prišel tam od Krasa sem, nazadnje je pa rekel, da bomo imeli pač še nekaj potresov, ki pa ne bodo več tako hudi, kot prva dva.“

Vseh oči so bile uprte v Jožo in poslušali so ga tako tiho in pazljivo, da bi se izdala miš, ko bi švrknila mej travo mimo poslušalcev, ki so se komaj sopsti upali. Na konečno tolažbo, da ne bodo več hudih potresov, oddahnili so se pošteno. Vsi so bili zadovoljni z moževim razlaganjem, le žena ne.

„Veš ti, Joža, kdo pa je dež poslal? Jaz pa nič drugega ne rečem, nego da nas je Bog kaznoval.“

„E kaj ti veš, brblja, učeni ljudje se ne bodo pustili učiti od tebe. Učeni ljudje tudi vedó, da je vse pod Ljubljano votló...“

Vsi navzoči ostrmé... ženske se prekrizajo. „Bog nas varuj! To ni mogoče,“ hiti Nani.

Marina pa: „Votlo, votlo, stric, morebiti pa niste prav brali? Votlo, strašno!“

Toda Suhólja ni bled, saj radi strahu ne, ne, on je „korajžen“, da, on ne izgubi ravnodušnosti niti v taki nevarnosti, v kakoršni je zdaj na travniku; pri njem so vse to „lari fari“, zato pa še celó pogumno udari z nogo ob tla, češ: Pa naj se udere, če se more! Iz strahu tega poskusa gotovo ni naredil... .

„A kaj pa ti, stari grešnik, ti se smeješ?“

„Hi, hi, hi!...“

„Kaj se pa smejete, očka?“

„Kako je rekel profesor?“

„Da je prišel potres od Krasa sem.“

„Tako je rekel? Hi, hi! In drugi? Kako mu je pa ime?“

„Falb ali nekaj tacega, če ne, pa malo drugače. Rekel pa je, da je pod Ljubljano vse votló!“

Na ta odgovor pa je zapadel ubožček v tak histeričen smeh, a za tem v dolgo suho kašljanje, da je moral Suhólja odvesti ga pod ramo v varni njegov brlog.

Cemu se smeje, drugi niso razumeli.

(Dalje sledi.)

Zaradi tega mi obsojamo krivca, a ob enem tudi tistega, ki ga hoče prikrivati na stroške prebivalstva, to je liberalno stranko.

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. novembra.

Budgetni odsek. V včerajšnji seji se je posvetovalo o zadnjih točkah proračuna za notranje ministerstvo. Tem povodom je izjavil posl. dr. Kaizl, da je sicer zadovoljen z izjavo ministerskega predsednika, da pa je želeli, da se kmalu odpravi zloglasni Kielmanseggov odlok. Nato je poročal baron Schwegel o poglavju „deželnoobrambno ministerstvo“. Govornik predlaga resolucijo, s katero se vlada pozivlja, naj se pri pozivljanju rezervnikov k orožnim vajam po možnosti ozira na gospodarske razmere. Dalje zahteva, naj vlada predloži nov zakon glede vojaške takse ter glede brezplačnega izdajanja za vojaške namene potrebnih tiskovin na občine. Posl. grof Pininski toplo priporoča predlog Schwegelna glede orožnih vaj ter pripomni, naj se revni vojaki pri odhodu preskrbe s potrebno obleko. Dalje izraža željo, naj bi se bolj skrbelo za izpolnjevanje verskih dolžnostij ter pozivlja vlado, naj se ozira pri nabavi vojaških potrebščin na domače ljudstvo. V tem smislu predlaga posl. dr. Mengel naslednjo resolucijo: Vlada se pozivlja, da se pri nabavi potrebščin za deželno obrambo v prvi vrsti ozira na domače proizvajatelje.

Krščansko-socijalna stranka na Dunaju je imela 19. t. m. dobro obiskan volilni shod, na katerem je poslanec Steiner omenjal zadnje državnozbornske seje in burne debate. Govornik je povdarjal, da bode prihodnja seja še mnogo burnejša, ter da bode določneje govoril o vojaških pripravah na dan Luegerjeve volitve. Dalje je rekel govornik, da je jako napačno mnenje, ako se trdi da bode sedaj mirovalo Luegerjevo vprašanje. V soboto se bode vršila še mnogo bolj živahna debata, kakor pred tednom. Konečno je izjavil Steiner da ima sedaj na razpolago mnogo imen in dokazov, kakoršne so zahtevali od njega v zadnji seji, ter da bode v parlamentu postopal še radikalneje. To poslančevu izjavo so navzoči živahno odobrvali.

Razmerje mej Ogersko in Hrvatsko je v zagrebški zbornici predvčerajšnjim pojasnil sekcijski vodja dr. Kršnjavi. Njegov govor je bil v prvi vrsti slavospev mažarski kulturi. Poudarjal je, da so v ogerski državi Ogri in Hrvati enakopravni državljani (?). Nasproti inozemlju pa je to samo jedna država in v tej državi je vsakomur zagotovljena politična eksistenca. V jednotni državi je mogoče le jedno državljanstvo. Dobro bi bilo, da bi se o tem nič več ne razpravljalo. Dalje je izjavil, da provzročajo vedni napadi na glavni steber državnega razmerja pri Mažarih vedno večjo nezaupnost. Gledé tega bi bilo jako umestno, da bi se ne zahtevale ugodnosti, ki so popolno nemogoče. Slab narod ne sme kazati tolike slavohlepnosti, kakor mogočen (!). Hrvatska se mora privaditi sedanjim razmeram in mora skušati, da se utrdi zveza z Ogersko. Državna ideja se razvija le s kulturo in blagostanjem, v tem oziru je pa Hrvatska preslaba, da bi sama mogla vspešno delovati na kulturnem polju (?), velika hrvatska država je nemogoča že radi svoje geografične lege. Kdor prevladuje donavsko dolino, mora gospodovati nad delom mej Savo in Dravo (?). Poslednjo misel nekako hinavsko utemeljuje z nekaterimi zgodovinskimi podatki. Mej tem navaja v svoji preveliki gorečnosti za mažarizem, da, skoravno so bili hrvatski pradedje slavni junaki, vendar niso mogli obdržati samostojnega kraljestva, ker že topografična lega Hrvatske zadostno dokazuje potrebo zveze mej Ogersko in Hrvatsko. Mažarom prijazna desnica je seveda burno odobrvala neslan govor za blagor Mažarske vnetega Kršnjaveta.

Bolgarija. Iz Sredeca se poroča, da je neki ondotni dopisnik poročal v dunajske liste o nekem pretepu mej Radoslavovo in socijalistično stranko. Včerajšnja „Agence Balcanique“ pa to vest v toliko dementuje, da tu ni govoriti o kakem pretepu; pripomni pa, da je neki član sobranjske večine dobil nekaj zausnic od nekega Radoslavovista. Pri včerajšnji seji je vsled tega predsednik sobranja prepo-vedal vstop dotičnemu poročevalcu, kar so odobrvali vsi parlamentarični krogi. — Dne 18. t. m. so se udeležili vsi višji državniki slovesne službe božje povodom rojstva princa Cirila. Navzoči so bili tudi vsi člani sv. sinode.

Irsko. Strankarski boj se strastno nadaljuje. Izvrševalni odbor narodne stranke je izključil Healyja izmed svoje srede. Toda s tem še niso zadovoljni. O'Brien in Dillon mu sedaj še grozita, da ga bodo pahnil tudi iz stranke same. Mac Carthy, nominalni strankini vodja, je vsled teh dogodkov zelo vznemirjen, in trdi se celo, da v kratkim odloži strankino vodstvo. Razumi se, da taki prepri napravljajo veliko veselja nasprotnim Angležem. Vladni v Dublinu izhajajoči list „Daily Express“ objavlja dan na dan članke, v katerih izraža svoje veselje nad preprirom v irskem taboru. Da bi še bolj pokazal svoje veselje nad tem, je objavil v zadnji številki „rodbinsko drevo irskega patrijotizma“. Glasi se: „Mladoirci so odpravili O'Connela, Fenirci so odpravili Mladoirce, Butt je premagal Fenirce. Parnell je premagal Butta, Healy je izpodrinil Parnella. Dillon pa Healyja. Kdo bo pa odstranil Dillona?“

Položaj na Kubi. Zadnje poročilo o premirju mej Španjci in ondotnimi vstaši je sad borzne špekulacije in toraj, kakor se danes brzojavno poroča, popolno neosnovano. Da razmere na Kubi niso postale prav nič ugodnejše, ampak nasprotno vedno resnejše, potrjuje tudi izjava nekega merodajnega španjskega državnika, ki pravi, da, ako bi se res že slutilo o kakem miru, bi gotovo vlada z nova ne odposlala 35.000 mož na Kubo. — O boju samem se poroča, da je vstaški vodja Gomez 20. t. m. vzel pristanišče Paleyo ter zapodil v beg ondotno španjsko posadko. V bližini Santa Rita so vstaši z bombami napadli železniški vlak, ki je vozil španjske vojake. Štirinajst vojakov je bilo težko ranjenih.

Deželnozbornske volitve.

Kandidat dolenjskih meščanov proti dr. Tavčarju. Prejeli smo nastopni program, s katerim se priporoča kot kandidat metliški grajšček Josip vitez Savinschegg:

Častiti gg. volilci dolenjskih mest: Novomesto, Višnjagora, Krško, Kostanjevica, Cernomelj in Metlika:

Došlo mi je več ponudb od gg. volilcev, osobito od mojih rojakov v Metliki, da bi prevzel kandidaturo.

Kandidatom nastopim brez vpliva ene ali druge stranke.

Ker ves gorim za blagor naše divne Kranjske in tužne Dolenjske, pripravljen sem kandidaturo prevzeti, ako me počastite z zaupanjem in me volite svojim poslancem.

V zadnjem slučaju storil bom vse, kar se zamore sploh storiti v blagor dolenjskih mest, trgov in njih prebivalcev v deželnem zboru.

Tudi izvan tega se hočem truditi pri merodajnih krogih kaj storiti v blagor svojih volilcev.

Gospodarske in obrtne razmere so zelo razruvane in preti skoraj obema propad.

Temu se mora na kakov koli način v okom priti in opomoči.

K temu je potrebna nujno državna sopomoč, ter tudi pravična razdelitev davkov, državnih, deželnih, kakor tudi občinskih doklad; — dalje prenovljenje vinogradov, povzdiga prometa ter zboljšanje prometnih sredstev, s tem da se zgradijo železnice in nove cestne proge, največje važnosti pa je graditev belokrajinske železnice.

Da vsaj nekaj tega dosežem, storil in porabil bom ves svoj vpliv z najboljšo voljo, kar bom le mogel, temveč, ker sem v Belokrajini sam posestnik in sem imel in imam dovolj prilike opazovati, kako se prebivalstvo cele Dolenjske brez razločka stanu bori z bedo.

Pravicam, ki so Slovincem zagotovljene v temeljnih drž. zakonih, nikdar ne bom nasprotoval, temveč si prizadeval, da se Slovincem te pravice ne kratijo v nobenem oziru. — Moja iskrena želja je toraj storiti vse za napredek in razvoj Dolenjske in nje prebivalcev, katerih mladina naj bi se pošteno odgojevala v katoliškem duhu, da bode v čast in ponos svoje ožje domovine in slavne Avstrije.

Metlika, dne 19. novembra 1895.

Josip vitez Savinschegg.

Program je prikupen, vsak naš somišljenik ga lahko podpiše z obema rokama. Ta program in pa Tavčarjev sta kakor dan in noč. — Zato menimo, da bodo vsi naši somišljeniki agitovali in oddali svoje glasove neodvisnemu kandidatu dolenjskih mest, če tudi ta ne kandiduje v imenu naše stranke, kakor je razvidno iz programa.

Iz Kranja. Gosp. dr. Sušteršič je pisal liberalnemu meščanskemu „volilnemu odboru“ v Kranju odprto pismo, v katerem izjavlja, da ga ne bo na volilni shod, katerega je sklical g. notar Globočnik, kandidat narodno-liberalne stranke. Zakaj ga ne bo? Pravi, da se mu je po dopisnici pretilo, če pride — in iz skušnje pri škofjeloškem volilnem shodu vé, da v Kranju nima pričakovati dostojnega vedenja nasproti svoji osebi od kranjskih liberalcev. Zato ga ne bo. In prav je imel, da ni prišel — ker dostojno bi se njemu nasproti res ne bi bili obnašali „olikani“ kranjski liberalci. To so pokazali nekaj dni pozneje.

Ko je prišel agitrat v Kranj za dr. Sušteršiča bivši kranjski kapelan Birk, vzemirilo je to tukajšne liberalce. Hitro so jeli letati okrog volilcev; žolč svoje jeze pa je razlil nad kapelanom zlasti gospod Ciril Pirc.

Birka, kateri ga je pozdravil, insultiral je „olikani“ gosp. Pirc kar na ulici ter glasno klical za njim „da naj ostane raje v Ljubljani ter pri miru pusti kranjske meščane.“

Ni bilo še dovolj: šel je za njim v sobo nekega volilca ter tam v pravem pomenu besede „kričal“ in vpil nad kapelanom, češ: „kaj hodi v Kranj agitrat in sejat prepri mej meščane; saj vendar kršč. vera oznanjuje mir in ljubezen; sram vas bodi, sramota! . . . itd.“ Tako nedostojno se je obnašal gosp. Pirc katerega že itak vsi poznajo — kot takega. Veliko nedostojnejše vedenje od strani kranjskih liberalcev je imel še le pričakovati kandidat sam — dr. Sušteršič. Zato je imel prav, da se ni odzval povabilu na volilni shod.

In s čim se je kapelan Birk tako pregrešil? Agitiral je po hišah za kandidata katoliško-narodne stranke nasproti onemu ki je kandidat narodno-liberalne stranke. Od tod ta srd liberalcev, da so govorili: „Quos ego!“ G. Pirc, ali ne veste, da sme agitirati vsakdo! Ali ste mislili, da imate otroka pred seboj, kateremu se bodo „blaže tresle“ pred Vašim vpitjem ter bo odnehal od agitacije za moža kat.-nar. stranke? Tako vedenje samo že liberalce obsoja, označuje — zato ni čudo, ako Vam ljudstvo obrača hrbet.

Kranjski meščani! Pomislite, kak mož je gosp. notar Globočnik, katerega Vam liberalci usiljujejo za poslanca! Prijazno se Vam približuje in pobožno obljubuje „da ne bo spodkopaval vere“ — toda v srcu in resnici je pa vendar zagrizen pristaš nar.-liberalne stranke, to je tiste stranke, katera se po svojih glasilih norčuje iz cerkvenih odpustkov, tretjega reda, spovedne molčečnosti — tiste stranke, katere listi so napadali in še napadajo tako ostudno vso duhovščino od papeža do najnižjega redovnika, od škofa do zadnjega kapelana. Gosp. Globočnik! ali se ne pravi to vero spodkopavati, ako se ruje zoper cerkveno avtoriteto? In Vi spadate tej stranki, ki bi najraje potopila vse duhovnike v „žlici vode“, zraven pa trdite, da ne bodete spodkopavali vere? Na besede nič ne damo, dejanja hočemo! Zato naj Vas, meščani, „pridigarke“ besede Globočnikove nič ne motijo! Notar Globočnik je tak mož, ki bi najraje gospodaril v Kranju, zato je pričel ob priliki županove volitve strastno gonjo zoper občespoštovanega župana gospoda Karola Savnika, kateri ne trobi v Globočnikov in njegovih trabantov rog, temveč kot veren Slovenec spoštuje cerkveno oblast in spolnaje verske dolžnosti.

Skratka: notar Globočnik je kolovodja liberalcev v Kranju, zato ga zavedni, Bogu in cerkvi udani meščani za poslanca izvoliti ne morejo. Meščani! Ako je tudi kedo od Vas izsilil kako obljubo, zato da ste se nadležneža iznebili, to vas nič ne veže — volitev mora biti prosta.

Notarju Globočniku nasproti Vam priporočamo gosp. dr. Sušteršiča, kandidata katoliško-narodne stranke. Temu smete svoje glasove oddati z mirnim srcem. Tudi on bi se Vam bil javno pokazal, toda odsvetovali so mu to poštenu Kranjci sami, ker tudi oni niso sami pričakovali dostojnega vedenja od strani nekaterih liberalnih krišacev. G. dr. Sušteršič je mož katoliško-narodne stranke, katera ima geslo: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Na loškem volilnem shodu se je javno izrazil: da je vera podlaga časnih in večnih srečij; vera pa ni mogoča brez cerkvene avtoritete, zato obsoja napade na prevzvišenega knezoškofa ljubljanskega. Poleg verskega je pa tudi njegov naroden značaj čist in neomadeževan, zato se bo potegoval za koristi in potrebe slovenskega naroda — zlasti pa svojih volilcev.

Iz Kranja. (Resna beseda pred odločilnim dnevom.) Čim bolj se bliža dan volitve, tem nervoznejši postajajo liberalni svadljivci. Vedno boljše čutijo, da se jim majejo tla. Tedaj zlivajo svoj žolč na česti vredne someščane, ki so ustavili predrzni tok njihove nasilne agitacije. Ravno s tem neosnovanim postopanjem pa odpirajo poštemu meščanstvu oči. — Vsak pameten človek mora sprevideti, da stvar ne more biti dobra, za katero se deluje s tako umazanimi sredstvi. Kakor židovski agent, katerega se trikrat vun vrže, v četrtič vendar zopet pride nazaj, ravno tako delajo predrzni agitatorji notarja Globočnika. Na to počenjanje treba v ponedeljek z glasovnico dati jasen odgovor, kakoršnega zahteva čast Kranjskega mesta!

Kranj imel je sedaj skozi celih šest let liberalnega deželnega poslanca. Kdo je bil zadovoljen z njim? On sam ima tako slabo vest, da se niti ne upa več kandidovati v Kranju, marveč je ubežal daleč doli v Belokrajino, koder ga še ne poznajo. Ze davno je o tem le jeden glas, da je treba skrajne premembe v deželnem poslanstvu. Sedaj pa hočejo nekateri s tem pomagati, da volijo — zopet liberalca!

Ali se ne pravi to naravnost hudiča z belcebubom izganjati! Če bi bil liberalce res za kaj, potem bi raje zopet dr. Tavčarja volili, ki je vendar veliko bolj zmožen, nego notar Globočnik in vrhu tega vodja liberalne stranke. „Idite h kovaču, pa ne h kovačku“ je star. resničen rek!

Če vodja liberalne stranke, ki je komandiral v pretečenem deželnem zboru stranko 13 mož, ni nič storil za Kranj, kaj bode šele storil neznamen vojak liberalne stranke, notar Globočnik?! Navadna zdrava pamet, katere je hvala Bogu v Kranju veliko več nego spakodrane liberalne modrosti, to potrjuje.

Globočnik bode v deželnem zboru tako plesal, kakor bode dr. Tavčar godel. Kako pa dr. Tavčar gode, imeli smo priliko skozi celih šest let opazovati v svojo veliko škodo.

In kaj bode liberalni poslanec v prihodnem deželnem zboru sploh doseči mogel? Liberalna „narodna“ stranka je popolnoma poražena, v kmečkih občinah ni rešila ne enega mandata. V novem deželnem zboru imela bode k večjem polovico toliko mandatov, kakor katoliško-narodna stranka. Ta stranka tedaj ne bode imela nobene veljave in ne bode mogla čisto nič doseči.

Kedor toraj hoče, da se za Kranj res kaj doseže, mora voliti konservativnega kandidata. Konservativna stranka ima že sedaj, po izidu volitev v kmečkih občinah, 16 poslancev. Skoraj brezdvoma je toraj, da bode v novem deželnem zboru imela večino, kajti vseh poslancev je 36. Pamet nam tedaj veli, da se pridružimo konservativni stranki, ki je zadosti močna, da svoje obljube tudi izpolni. To storimo tem lažje, ker je prepričanje ogromne večine Kranjskega meščanstva konservativno. Treba se je samo s tisto možato stjo, ki od nekdanj diči Kranjsko meščanstvo, otrestiti liberalnih agitatorjev.

Kedo pa je prav za prav notar Globočnik, ki se nam na tako nečestven način usiljuje za poslanca?

Na volilskem shodu govoril je deloma prav pobožno. A da je vse to le hinavstvo, da bi se na to limanico vjeli volilci, je jasno. Kajti vsi Kranjci vemo natančno, da notar Globočnik ne zahaja nikdar tje, kamor mora vsak dober kristjan vsaj jedenkrat na teden iti — v cerkev. To je zadosti značilno zanj.

In kaj je notar Globočnik sicer? Sam se jako širokousti in oznanja svoje zasluge za Kranj? Katerere zasluge so to? Gimnazijsko poslopje je hotel z vso silo postaviti tje k pokopališču; k sreči bila je pamet meščanstva močnejša, nego notarjeva modrost. Vrhu tega ščuval in ruval je dan za dnevom in leto za letom proti našemu dičnemu, častiljivemu županu in napravil razpor mej meščanstvom. To je tudi „zasluga“, kaj ne?! In takega moža naj bi zavedno meščanstvo volilo za poslanca?!

Kogar vse to ne izučti, temu naj pa vsaj oči odpre surovo obnašanje notarjevih agitatorjev. Še te dni je n. pr. znani Ciril Pirc duhovnika na javni ulici tako surovo napadel, da se mora vsakemu dostojnemu človeku studiti. In takih prizorov je te dni jako veliko v Kranju. Zares, v jednem oziru se lahko reče, da bode v ponedeljek odločena borba mej dostoj-

nostjo in surovostjo. Zajedno je ta borba borba pameti proti frazi in borba treznega in zavednega meščanstva proti mladim razgrajajočim kričačem!

Iz Vipavskega. 22. nov. Ne vem, če je katera izvolitev na Kranjskem tako zanimiva v svojem začetku, delovanju in koncu kakor v vipavsko-idrijskem okraju. Brzjav Vam je že sporočil, da je izvoljen stari naš poslanec g. Matej Lavrenčič in sicer je dobil 26 glasov, njegov nasprotnik g. Janez Gruden, iz Jeličjega Vrha pri Idriji pa 22 glasov. Vseh volilnih mož je 48 in ti so prišli do zadnjega na volišče. Pa recite, da nismo zavedni!

Katoliško narodna stranka je očitno napovedala svojega kandidata na javnem shodu že meseca septembra, pri njem je ostala, z njim tudi zmagala. Liberalna pa je v idrijskem okraju delala za dr. Ferjančiča, na Vipavskem za g. Božiča. Dogovorjeno je bilo med obema, da bode oni resno kandidiral, ki bode imel največ upanja, da prodere in za ta slučaj eden drugemu na korist odstopita glasove.

Četudi se v tržaški »Edinosti« dr. Ferjančič čuti žaljenega, ker ga njegov zaupni mož ni vprašal za svet, vendar pozneje v »Narodu« kliče svojim pristajšem, naj volijo g. Božiča. »Edinost« prinaša v dveh člankih vse vrline g. Božiča, list se pošilja volilnim možem tudi nasprotne stranke, da bi tudi ti spoznali vzor deželnega poslanca. A ne gre. Katoliška stranka se trdno drži svojega moža in idrijski volilci večinoma nočejo slišati o. g. Božiču. Kaj storiti? »Blamažo« je v »Edinosti« odklonil dr. Ferjančič, blamažo odkloni uro pred volitvijo g. Božič in sedaj smo brez kandidata. Kar prejšnji dan še nobeden ni mislil, se zgodi tik pred volitvijo nanagloma: Gruden je kandidat in tega morate voliti pristasi Ferjančičevi, tega se morate držati častilci Božičevi, nekateri se odpadejo v idrijskem okraju in liberalna stranka je zmagala. In ti razsodni (!) volilni možje, ki so prej capljali za Ferjančičem, oni ki so tako odločno hodili za Božičem, da so kar z blamažo žugali, ako njih ne obvelja, ti vsi se na zadnje združijo za g. Grudna, ki je z njegovim glasom vred dosegel precejšno število 22 glasov. Kaj ne doslednost do skrajne meje!

Pravijo, da je k temu pripomoglo strašilo: »le od duhovnov se ne pustite komandirati!« Ko je naš volilni mož vstopil v njih družbo, se je že klicalo: »tu kar po kadilu diši«. Reveži, pomilovanja vredni! Naj naši poslanci delajo vkrepe in postave na podlagi 10. b. zapovedi, pa bode vsa duhovska komanda nehala. Kolikrat se je že očitno povdarjalo: Kristus naj gospoduje ne samo na tihem v srcih, temuč tudi očitno v šolah in v postavah in duhovni se Vam bodo umaknili kakor želite »v svoje sobe in zakristije«. Komandira edino le Kristus, ali ako se za tega ne zmenijo poslanci, dolžnost je duhovnom delati za njegovo veljavo tudi s tem, da pri volitvah kažejo na slabe nasledke, ako se v postavah ločimo od Zveličarja. Tisti duhovski jarem, pred katerim se zgrozujete, pač ni družega kakor deset božjih zapoved, in te bodo ostale, tega jarma se ne boste nikoli otresli.

Ni toliko zameriti možem idrijskega okraja, bilo jim je v tolažbo, da bode poslanec iz njih srede. Kaj pa vipavski volilci! Prej tako goreči za svoj uzor, gosp. Božiča, glasujejo za nepoznanega g. Grudna, na komando nekaterih dozdevnih veljakov se obesijo na vrat prvemu, ki se jim ponudi za zastopnika. No, značajev, jeklenih mož nam manjka.

Vsa čast pa vrlim Žirovcem. Začetkoma so že sklenili voliti gospoda Lavrenčiča in stali so kot skala do zadnjega za njega. Marsikatero grenko so morali preslišati, dokaj vabljivih obljub odbiti, stano vitno so ponavljali: katoliškega, narodnega moža bomo volili, od tega nas ne pripravi ne denar, ne zapeljive obljube! In bili so mož beseda.

Do tretje ure popoldne ostali smo zmagovalci pri skupnem obedu in isti vzajemni trenutki ostali nam bodo dolgo v spominu. Navzočemu poslancu klicalo se je kot deviza, naj ima vedno v spominu, da zastopa katoliško slovensko, a revno ljudstvo, pa bode vedno pravo zadel.

Zelja se je izrazila, naj bi se v trgu na spomin naše zmage streljalo, a večina je odklonila. Zložili so pa rajši mesto tega nad 10 gld. za družbo sv. Cirila in Metoda. Gotovo bodo bolje porabljeni

novci, kakor če bi se bili razpršili v zrak in s pokanjem žalili nasprotnike, ki so tudi naši bratje.

Shod ljubljanskih volilcev. V četrtek zvečer se je zbralo nekaj ljubljanskih volilcev pri Maliču, katera sta sklicala kandidata narodno napredne stranke Hribar in Grasselli. Prvi je poročal o svojem delovanju v deželnem zboru, pri tem pa jako pikro udrihal po katoliško-narodni stranki. — Tudi župan Grasselli je spregovoril nekaj besed, pa se mu je videlo, da ne vé, kaj bi povedal o svojem delovanju v deželnem zboru, ker ni ničesar storil, kakor sploh zanemarja svoje dolžnosti kot mestni župan ljubljanski. — Čudno se nam je zdelo le to, da sta se Hribar in Grasselli v taki bratovski jedinstvi predstavljala kot kandidata in jeden drugega priporočala. Malo dni poprej pa je isti Ivan Hribar v najostrejših besedah grajal malomarno postopanje župana Grassellija. — Kako more sedaj Ivan Hribar priporočati za kandidata v deželni zbor Grassellija, ko vender vé, da še županskih poslov ne opravlja, da jih zanemarja tako, kakor morebiti noben župan na svetu. Ali je mestno upravo gosp. Hribar grajal za to, da bi sebe pokazal kot odbornika, skrbnega za blagor ljubljanskih davkoplačevalcev. Ali je bil to samo pesek v oči ljubljanskim volilcem? Čudna igra to, katere bi pač g. Hribarju ne bilo treba igrati.

Iz Kamniškega okraja 22. nov. Včerajšnji dan je prinesel sijajno zmago naši katoliški narodni stranki, oziroma našemu še le eno leto staremu političnemu društvu. Nasprotna stranka je poskušala vsakovrstna, tudi kaj malo častna sredstva za svoje namene. Začela je na domžalskem volilnem shodu s proslavo liberalizma, s tiransko silo in »likofom« ter nadaljevala z obrekovanjem naše stranke in njene kandidata in končala včerajšnji dan z osebnimi psovkami, s pisanimi vabilii naših mož v Kendovo krčmo pred volitvijo ter propadla v kljub vsem najetim dvo in enookim agitatorčkom z Brda Kamnika, Doba, kjer je zlasti letos divjina osredotočena. Tako dela stranka slovenske »inteligence«, taka sodrga je v službi »salonskih« mož! Naših mož ni nobeden žalil nikogar izmed liberalne stranke razun z glasovanjem, ampak vsi so se vedli jako mirno, dostojno, značajno, kakor se spodobi pravim slovenskim katoliškim možem. Na vse ustne in pisane obete in na vse žuganje niso vjeli niti enega. Vsa čast jim! »Tvrđ bōdi, mož neizprosen!«

Pred volitvijo je manjšina »ponižno« zahtevala enako število svojih udov v volilno komisijo, a ko sta se stranki ločili »na desno« in »na-levo«, tedaj so nasprotniki zaprosili, naj jim prepustimo vsaj enega uda v komisijo. Dobili so ga, tudi predsednik je bil po nasvetu večine izmed liberalne stranke. Ko pride pri volitvi na vrsto moravški župan, tedaj oporeka notarski kandidat g. Hafner, da bi volilni možje iz moravške občine ne smeli voliti, ker niso bili izvoljeni v pravi hiši. Komisija je odločila za veljavnost teh volilnih mož, zlasti še, ker po opombi bl. g. okr. glavarja Moravče niso tako velik kraj, da bi se naglo ne izvedelo, ali je volitev v šolskem sloopju, ali v županovi hiši. Kako pa je to, da je g. notarski kandidat ugovarjal še le, ko je prišel na vrsto moravški župan, a bil poprej tiho, ko je volil član volilne komisije g. beneficijat Hiersche, ki je tudi eden izmed četvorice moravških volilnih mož? Prepozno se je »zrajtal«!

Na volišče so prišli vsi volilci ter oddali 80 glasov, 57 za dekana Tomaža Kajdiža in 23 za notarja J. Kersnika.

Naš kandidat je dobil celo v brdskem okraju več glasov, kot domači gospod grajščak Prazno je bilo torej vse prerokovanje, da bodo po moravški dolni zoper gospoda dekana; le želja se domačim in zunanjim potivkom ni hotela spolniti.

Veselo zmago smo v družbi gospoda poslanca slavili v Fšerjevih gostini, kjer je prvi nazdravil izvoljenemu poslancu g. A. Mejač. Po zahvali preč. gospoda poslanca je sledilo več napitnic volilnim možem in našemu društvu; sklepno pa se je za nazdravom gosp. poslanca presvitlemu cesarju pela cesarska pesem.

Iz Postojine. Volilna moža iz Hotedrčice in ona iz Gor. Logateca sta razcepila glasove ter volila prva Modica in Arkota, druga dva Zelena in Arkota. — Na volišču je bilo tudi nekoliko nepoklicanih rado vednežev in postopačev, kakor je to že od nekaj navada v Postojini. Po razglasu izida volitve je jeden izmed te tolpe dal duška svoji surovosti z vzklikom: »Preat!« Pravijo, da je bil ta junak urar Petrič. Živela postojinska omika! Petrič si je sploh

mnogo prizadeval za izvolitev postojinskih kandidatov. Njemu podeljeno agitacijsko področje je bila hrenoviška občina. Hodil je po vaseh Bukovje, Sorenje, Predjama itd. Drugi postojinski agitatorji so razpeli mreže po studenski župniji. V dveh gostilnah so bili zbrani studenski možaki, poslušali pridigo Ditriha in Šeberja o »dobrotljivosti« gospoda Dekleve, o kateri pa doslej še niso imeli dejanskih dokazov, razven tisti dan povžitega vina in mesa. — Tudi pred volitvijo v Postojini so lovili naše volilne možje. Celu po hlevih so jih iskali, tako daleč se je ponižal gospod Jurca in tovariši. Pa ne zaman. Liberalizem na Notranjskem je strit in v nobeni lekarni ni zdravila zanj, da bi se še kedaj vzkopal na noge. Na videz nepremagljiva tdnjava je od nas dobljena, upamo, da za vselej. Notranjska se je povrnila k pravi zavednosti, h katoliški zavednosti! Dosedanje liberalne večine ob volitvah, narejene vsled moči kapitala, vsled terorizma in nebriznosti kmečkih volilcev se je skrčila v manjšino in se bo sčasoma popolnem stopila.

Poprej si videl ob volitvah večinoma le bradate trgovce kot volilne možje, a letos izbrano množico korenjaških kmečkih veljakov. Tako je prav, tako mora biti za naprej. Ljudstvo se je vzbudilo in bil je skrajni čas, da se je.

Naudušenost pri banketu je bila velikanska. Govorili so Podboj, Sajovic, Rudolf, poslanec Modic in kmečka volilca Penko in Vrh. Mnogi so rekli, da je to jeden najlepših dni, kar so jih kedaj doživeli.

Tedenski koledar.

Nedelja, 24. novembra: 25. po Binkoštih; evang.: Jezus prerokuje razdejanje Jeruzalema. Mat. 24. Janez od Križa. Ponedeljek, 25. nov.: Katarina dev. m. Torek, 26. nov.: Maver m. Sreda, 27. nov.: Valerijan šk. Četrtek, 28. nov.: Sostan m. Petek, 29. nov.: Saturnin m. Sobota, 30. nov.: Andrej ap. — Lunin spremin: Prvi krajec dne 24. novembra ob 8. uri 17 min. zjutraj. — Solnce izide 30. nov. ob 7. uri 27 min.; zaide ob 4. uri 14 min.

Duevne novice.

v Ljubljani, 23. novembra.

(Pozor volilci!) Od več gg. volilcev naše stranke smo dobili pritžbe, da jim magistrat ni dostavil glasovnic. Mi opozarjamo na to nedostatnost in želimo, da se popravi pravočasno.

(† Župnik Florijan Prelesnik.) Iz Spitaliča, 22. novembra: S noči po četrti uri popoldne je po kratki bolezni umrl zlatomašnik Florijan Prelesnik, župnik v Spitaliču, koder je bival skozi 37 let. Pogreb bo v nedeljo ob 10. uri zjutraj. — Blagi gospod naj počiva v miru!

(Imenovanje.) »Wiener Zeitg.« objavlja odlok naučnega ministerstva, s katerim se imenuje okrajni komisar pri deželni vladi za Kranjsko, gosp. Franc Heinz, ministerijalnim koncipijentom pri naučnem ministerstvu.

(Osebna vest.) Poštni koncipijent g. Vidmar v Trstu je na lastno željo prideljen vojnemu poštnemu in brzjavnemu uradu v Sarajevu.

(Novo delo Ganglove.) Naš domači kipar, gosp. Alojz Gangl, ki se je poslavil že z nekaterimi umetniškimi deli, izdelal je v poslednji dobi po triletnih studijah doprsen kip pesnika Prešérna. Ta kip nam kaže Prešérna v nadprirodni velikosti in je izvoden od najlepšega kararskega marmorja. Čujemo, da je umotvor do cela vreden Ganglovega imena. Umetnik je vdihnil kipu nenavadno življenje, moško odločnost in izraz izredne duhovitosti. Obraz je tisti kakor na znani sliki v zbirki Prešérnovih pesmij, ali dočim óna slika, ki se je, kakor znano, napravila šele po pesnikovi smrti, ne kaže Prešérna takó, kakršnega si želé njega častitelji, udarjen je Ganglovemu kipu pečat pesniške genijalnosti, odločnega in zajedno milega značaja. Kadar bode delo razstavljeno — poročajo nam, da se razstavi o priliki z nekaterimi dragimi kipi Ganglovimi vred — tedaj bode občinstvo izreklo svojo sodbo; uverjeni smo, da ne bode nič drugačna od naše.

(Domača umetnost.) Naš znani domači umetnik gospod Ljudevit Grlic je te dni dokončal prenovljenje nad kornim obokom ljubljanske stolne cerkve, jeden del slavnih Quagliastovih fresk in je naslikal tudi več novih stvari; mej družimi dva na vsaki strani korne ure plavajoča angela, katera predstavljata Kerubina in Serafina. — Dovršena tehtnika in

lepi kolorit teh slikarskih del kažejo posebno nadarjenost našega domačega umetnika, kateremu bi bilo le želeto, da bi poslal svojo domovino še z mnogimi umotvori svoje umetniške vednosti.

(Skušnja za učiteljsko sposobnost) je pri zadnjih izpitih napravila tudi gđc. Olga Franz, učiteljica v Žrečah pri Konjicah, katere ime je v dotični novici v našem listu izostalo po pomoti.

(V zdravstveni zastop za radovljški okraj) so izvoljeni: Jan-z Mal (načelnik), Ad pl. Kapus (namestnik), Josip Pogačnik, Ant. Meršol, Ant. Susteršič, Andrej Jurgele, Jan. Jane.

(Zdravje v Ljubljani) od 10. do 16. novembra bilo je novorojenih 17, mrtvorjenih 1, vmljih 11, in sicer za ošpicami 2, jetiko 1, vnetjem soplnih organov 1, vsled mrtvouda 1, starostne oslabelosti 1, za različnimi bol-znizimi 5; med njimi 2 tuja in 2 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 38, škarlatico 1, tifuzom 1, vrtico 7.

(S Štajerskega) 22. nov. Zelena Štajerska vam pošilja iskreno čestitko k prelepi zmagi. Zmagala je značelnost proti breznačelnosti, pravičnost proti nepravičnosti, rodoljubje proti sebičnosti, značajnost proti neznačajnosti. Ni pa zmagala tema proti luči, niti zabitost proti razsvitljenosti, niti reakcija proti prostosti, niti brezdomovinstvo proti patrijotizmu. Nič ni več moglo pomagati, tudi najzrje laži in najpodleja obrekovanja so bila zaman. Zastarela naltolcevanja o srednjeveških pošastih, ki lezejo na dan preteč usuznjati duha in vest, glasilka o prešerni kapelanokratiji, bobneče besede o narodnosti, katero baje klerikalci proglašajo za malika — vse, vse je bilo zaman. Iz sadov, katere je dozorel liberalizem, je kakor drugod, tako tudi pri vas ljudstvo spoznalo njegovo bistvo. Zatorej mu je z gnjevom in zaničevanjem obrnilo hrbet. Katol.-narodna stranka pa je zmagala vsled tega, ker je resnica in pravica. Ne moremo si kaj, da ne bi izrekli priznanja in zahvale vsem tistim vrlim možem, ki so se toliko trudili, da je ljudstvo streslo raz sebe tisto težko moro, ki je ovirala njegov materijelni in moralni napredek. Naj bi tudi ostale slovenske pokrajine posnemale izgled Kranjske, naj bi ljudstvo povsod odslovllo lažiliberlizem ter se oklenilo celih katoliških načel, v katerih je edino blagor.

(Iz celovške škofije.) Razpisana je do 28. dec. župnija St. Jur v Ziljski dolini. — Premeščena sta č. gg.: Iv. Druncky, provizor pri sv. Jederti v Medgorje in Drag. Schwitz, provizor v Šmaru v Preiteneg. Nameščen je č. g. Rud. Perné kot kaplan v Zabnicah.

(Raznoterosti s Koroškega.) Novo socijalno-demokratsko delavsko društvo se je ustanovilo v Svincu v Gorčični dolini. — Novo podružnico „Südmark-e“ so osnovali v Paternionu. — V župniji sv. Antona v Bajšah od 19. novembra lanskega leta do istega dne letošnjega leta ni nihče umrl. Župnija šteje 385 duš. To vam je vendar zdrav kraj in zdravi ljudje! — O novi šoli v Selah pravi zadnji „Mir“: Nova šola v Selah pri Borovljah se je pred kratkim odprla. Opomniti je za Nekorščce, ki kraja ne poznajo, da so Sela na visokem gorovju, da stojijo kmetske hiše raztresene vsaka za-se, da imajo nekateri po tri ure daleč v farno cerkev, da pade snega do šest čevljev na debelo; v tak kraj šolo postavljati more le politična strast, ki ne more strpeti, da bi še kaka planina ostala na Koroškem, po kateri bi ne pihal veter p o n e m č e v a n j a.

(Iz Celovca), dne 22. novembra: Odbor tukajšnega zgodovinskega društva je osnoval poseben pododbor treh članov, kateri se imajo baviti s prenovljenjem starih spomenikov in umetnin. V tem odboru so gg. profesorji in konservatorji N. Lebinger, dr. Fr. Hann in P. Grueber. — Stare slikarije iz 13. stoletja izdelane v romanskem slogu, so naši v stari cerkvi na Otoku ob Vrbskem jezeru. — Prihodnje leto bode tu veliki „bundesfest“ nemških kolesarjev.

(Semnji po Slovenskem od 25.—30. novembra.) Na Kranjskem: 25. nov. v Loki, Zatecni na Krškem, St. Rupertu; 30. na G.čah, Kočevju, Zelenikih, Planini, Kalu, Tržiču, Turjaku, Vršah. — Na Slovenskem Štajerskem: 25. v Kanju, Ptuji, Dobju, Vildonu; 30. pri St. Andražu, Celju, Rogateu, Sečini. — Na Koroškem: 25. v Oberdravbergu, Grajfnbergu. — Na Primorskem: 27. v Kastelnovi.

(Katere glasovnice so veljavne?) Mestni magistrat ljubljanski razpošilja glasovnice in sicer nekatere brez mestnega pečata, druge z mestnim pečatom. Somišljeniki naše stranke dobivajo večidel glasovnice brez pečata. Na glasovnici pa stoji opazka: „Vsaki drugi glasilni listek, ki nij od oblastnije izdan, se smatra za neveljavnega (§ 35. volilnega reda za deželni zbor). — Ako so torej glasovnice brez mestnega pečata neveljavne, naša stranka ne bo mogla oddati nobenega veljavnega glasu. — Prosimo slavno deželno predsedstvo, naj potrebno ukrene, da magistrat postopa zakonito!“

Telegrami.

Dunaj, 22. novembra. Danes se je vršila sodnijska obravnava proti šestim finančnim stražnikom, ki so povodom občinskih volitev pritiskali na mizarje, naj volijo liberalce. Zatoženci so bili oproščeni.

Dunaj, 22. novembra. Kakor poroča „Pol. Corr.“, je dovolil sultan, da sme vsaka velevlast odposlati po jedno vojno ladijo skozi Dardanele.

Dunaj, 23. novembra. Nadvojvoda Franc Ferdinand bo šel čez zimo v Egipt.

Praga, 23. novembra. Iz nemških mest in trgov je dosedaj znanih 19 izvolitev; nemških liberalcev je izvoljenih 13, nemških nacionancev 6. Mladočehov je od 39 izvoljenih 37. Od 7 staročeskih kandidatov je izvoljen jeden.

Budimpešta, 22. novembra. V današnji seji poslanske zbornice je predložil finančni minister trimesečni budgetni provizorij.

Pariz, 22. novembra. Zbornica je danes odobrila načrt zakona glede odprave užitninskega davka na higijenične pijače.

Madrid, 22. novembra. Veliko število dijakov je vpriporilo danes veliko demonstracijo proti občinskim svetnikom, ki so poneverili nekaj občinskega premoženja. Demonstrantje so kričali: „Proč s tatovi!“

Kodanj, 22. novembra. Kakor se poroča, se je podpisala trgovinska pogodba mej Danskim in Japonskim.

Carigrad, 22. novembra. Konzularna poročila govore o novih nemirih v armenskih pokrajinah, posebno v vilajetu Siwas. V primorskih mestih vlada veliko vznemirjenje.

Carigrad, 22. novembra. Včeraj so prosili štirje poslaniki dovoljenja, da sme dostaviti vsaka država po dve vojni ladiji. — Dosedaj je mobilizovanih sto vojaških batalijonov. Zadnja poročila zatrjujejo, da turška armada vspešno deluje.

Carigrad, 23. novembra. Sultan je dovolil, da sme skozi Dardanele še po jedna ladija vsake velevlasti kot druga postajina ladija.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franco.

Raba tega v zamašek vžganega znamenja in ruđeče orelske etikete se priporoča kot varstvo proti pogostim ponaredbam

Mattonija Giesshübler kislá voda.

Umrli so:

V hiralnici:

22. novembra. Rudolf Eržen, davkarskega kontrolorja sin, 17. leta. kron. šrevesni katar.

V bolnišnici v Vodmatu:

14. novembra. Jožef Mahne, samski ubožec, 50 let, pljučnica. — Alojzij Sturm, učencec, 9 let, dipath-ritis.

16. novembra. Frančišek Sevnik, trgovski pomočnik, 17 let, typhus abdominalis.

22. novembra. Matija Eržen, oženjen dninar, 59 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
22	9. zvečer	741.6	-1.8	sl. svzh.	jasno	
23	7. zjutraj	736.2	-5.7	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol	732.1	0.0	sr. svzh.	"	

Srednja večerajna temperatura 0.2°, in za 1.9 nad normalom.

Ljubljanskim volilcem!

Podpisani odbor ljubljanskim volilcem priporoča oddati v ponedeljek svoje glasove gospodu

Ivanu Velkavrh, hišnemu posestniku in trgovcu v Ljubljani.

Kot mestni odbornik je gospod Ivan Velkavrh že pri raznih prilikah grajal našo zanemarjeno mestno gospodarstvo ter se mnogo trudil, da bi se red napravil v mestni hiši. Potegoval se je zlasti za pravice hišnih posestnikov, posebno ob potresu. — Vsikdar se je pokazal moža, ter vselej naravnost povedal svoje prepričanje brez ozira na desno in levo. — Naš kandidat je neodvisen, skušen, razumen in delaven mož, zato se nadejamo, da bode tudi v deželnem zboru vspešno in častno zastopal volilce ljubljanskega mesta, ako mu pri volitvi skažejo svoje zaupanje.

Meščani, obrtniki ljubljanski! Volite zato v ponedeljek soglasno kandidata gosp. Ivana Velkavrh.

Ljubljana, dne 22. novembra 1895.

Volilni odbor ljubljanskih meščanov in obrtnikov.

Zahvala.

Slavni odbor „Slovenske Matice“ v Ljubljani daroval je „Kmetijskemu bralnemu društvu“ v Krčevici pri Ptuj 18 različnih zelo zanimivih in poučljivih knjig. Za ta blagodušni dar izrekata podpisane v imenu odbora najiskrenejšo zahvalo!

Ptuj, dne 21. novembra 1895.

Dragotin Zupančič, predsednik.

Silvester Šentjuro, tajnik.

Na prodaj je iz proste roke radi družbinskih razme

hiša v Škofji Loki

na Spodnjem trgu šte. 72

priljavna za vsako obrtnijo in v kateri je že stara kupčija. — Natančneje pové posstnik Janez Oblak. 682 3-1

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duho ščini in sl. občinstvu z mesta in na deželi javljam najljubše, da sem po potresu 15. aprila opustil prodajalnico v Gladiški ulici v Ljubljani, ter imam odslej glavno zalogo 336 52 28

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic, slamnikov itd.

samo na Starem trgu (pod Traščo) št. 1 poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob jednem v obilo nakupovanje zagotavljajoč dobro blago po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ v Ljubljani, Stari trg. št. 1.

3 zlate 15 srebrnih kolajn. 12 častnih in priznalnih diplom.

249 8-4

Franc Iv. Kwizda.

Varstvena

Kwizdov

restitucijski fluid

c. in kr. priv. osnaževalna voda za konje.

Cena 1 steklenice 1 glđ. 40 kr. a. v.

Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih: v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim učinkom v krepčanje pred in po dlje trajajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrplosti kit itd. in usposablja konja za urno tekanje.

Paziti je na varstvo, znamko in zahtevati le Kwizdov restitucijski fluid.

Glavna zaloga Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji.

330 20-11 1.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah avstro-ogerske dežele.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Fr. Petrič v Ljubljani, Špitalske ulice

priporoča veliko svojo zalogo vsakovrstnega

blaga za moške in ženske obleke

vlasti domačega in turskega sukna, razno volнено blago za ženska oblačila, rumburško platno, ceŕr, tkanino, vsakovrstno hlađevino, vso podlogo in potreščine za krojače, dalje svilnate, pikeaste, platnene in bombažaste

= glavne in žepne rute. =

Izborno, trpežno őrno sukno za duhovniške obleke, talarje, haveloke itd.

Ostanki najraznovrstnejšega blaga so v veliki izbori po zeló znižani ceni na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani, Poljska cesta št. 8, pol. Alojzjevišća

priporoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejšem izdelovanju

monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestencev, križev itd.

iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Filip Fajdiga

mizar in založnik pčarištva

v Ljubljani

Slonove ulice št. 50

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na izborno zalogo

najraznovrstnejšega pohištva

izdelanega natančno iz dobro osušenega, trpežnega, mehkega ali trdega lesa.

Izvršuje tudi naročila na vsakovrstno

hišno opravo po nizki ceni.

lustrirani ceniki so na razpolago.

Največja in najcenejša tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališća, vrtove, kopelišća, zavode itd. itd.

Andreja Boucona

v Ljubljani,

Dunajska cesta 7. II. dvorišće

Stol iz trdega lesa, poliran v orehovi barvi, velja samo **KS 1 goldinar.**

Fr. Breskvar pr. Šverljuga

knjigovez v Ljubljani

Stolni trg 6 (poleg Katoliške Bukvarne)

se priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu v vezavo vsakovrstnih knjig. Vsprejme tudi knjigovezna galanterijska dela; vse po najnižji ceni.

IGNAC ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Poljske ulice 49

priporoča preč. duhovščini zalogo raznovrstnih nagrobnih spomenikov, prevzema in izvršuje vsa cerkvena umetna in stavbena kamnoseška dela po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ

tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, divanov, žimnatih in modrocev na peresih itd. ter jamci za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, katere tudi špalira. Osobito se priporoča za delo na deželi.

Josip Rebek preje Ahčoin

ključavničar

v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13

priporoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p.n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišća, ima v zalogi ključe iz aluminija. Posebej se se priporoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov. Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Franc Pavšner

krojač v Ljubljani nasproti gimnaziji

se priporoča prečastiti duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

in sl. občinstvu v naročila na izvrševanje civilne obleke po poljubnem kroju zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu

OROSLAV DOLENEC

svečar in lectar, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališćna ulice št. 10.

Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkah, pa tudi vosek in suho satovje.

BRATA EBERL, črkoslikarja

tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.

Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice priporočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njuno stroko vtevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzgledno po najnižji ceni. Prekupcem priporočata oljnate barve v ploščevastih posicah. Največja zaloga karbolineja, maščobe za konjska kopita in usnje.

Anton Belec-a

delalnica kleparskih, ključarskih in kovino-Specijalist tiskarskih del Specijalist v št. Vidu nad Ljubljano

za kritje zvonikov in raznih streh; za izdelovanje železnih vzdanih štedilnih ognjišč. Cerkevne svetilnice so na izbero v različnih velikostih in oblikah.

Friderik Pauer

pek

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 50

priporoča slavnem. občinstvu vsakovrsten, trikrat na dan sveč

kruh in razno pecivo.

Lekarna Piccoli

„pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

Zaloga

najboljših medikamentov.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri

Jakobu Zalazniku

dobiva se vedno svež in ukusen

kruh, fino namizno in sladšćičarsko pecivo

iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štruklji, domača potvica tudi v kosih in kruh na vago. — Priporoča se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendnih in raznih slovesnostih.

FR. TOMEČ

pozlatar v Ljubljani, Strelišćke ulice št. 14 se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

HENRIK ZADNIKAR

izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 17.

priporoča preč. duhovščini vzgledno svojo zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadlinc in v raznem slogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

FRANC VELKAVERH

sedlar in jermenar v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 34

priporoča sl. občinstvu, prečastiti duhovščini in osobito kmetijskim gospodarjem svoje vzgledno izvršene sedlarske in jermenarske proizvode in sicer: vsakovrstna sedla, konjsko opravo, blöde itd. itd. Vsprejema tudi vsa naročila in pravne ter je izvrši po pravni ceni.

Franjo Toman

podobar in pozlatar, Križevniški trg 1, Ljubljana

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten), slike, cefe, kroglice za vrvi itd.

Karol Hinterlechner

čevljarski mojster v Ljubljani

Francovo nabrežje št. 23

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo mnogo let na istem mestu poslujočo čevljarsko obrtnijo zagotavljajoč pošteno, trajno delo in delu primerno ceno.

Drag. Matkovič

brivec in vljasuljar

v Ljubljani, Stolni trg šte. 11

se priporoča v najnatančnejšem izvrševanju vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozornost.

Lorene Blaznik

v Ljubljani, Stari trg št. 12

priporoča sl. občinstvu in prečastiti duhovščini svojo izborno — zaloga galanterijskega blaga — po najnižji ceni od 6 kr. in višje. Zaloga in prodaja smodek in raznega tobaka.

JERNEJ ČERMELJ

trgov. na z južnim sadjem in zelenjavo v Ljubljani, Semenišće (za vodo)

priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

Dežnike

in solnćenike

v največji izbori

priporoča

L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavce pr. Zor

čevljar — Ljubljana, čeljarske ulice 3

se priporoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje

raznovrstnega obutala

katero izvršuje od najprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

Franjo Bončar

pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9

se priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

IVAN ŠTRUKELJ

slikar v Ljubljani

— na Dunajski cesti šte. 7 —

se priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu v vsa slikarska dela.

Bodisi dekorativna, cerkvena ali fina sobna slikarska naročila izvršuje najnatančnejše. Na razpolago so krasni kolorirani vzorci od najprostejšega do najfinejšega. Osobito razna cerkvena dela izvršil je vže večkrat v popolno zadovoljnost naročnikov. Cene dokaj nizke.

Mej dobrimi stvarmi najboljša

je kemično čisti zdravilstveni

kranjski likör

iz planinskih zelišč

J. Klauerja v Ljubljani „pri voglu“ pr. Skofijo

Ta specijaliteta prve vrste

glede dobrote in vplivanja na prebavne organe se dobiva pri izdelovalatelju in v vseh boljših špecerijah in v kavarnah.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar v Ljubljani

Gledišćke ulice št. 8

opozarja preč. duhovščino in sl. občinstvo na svojo izborno urejeno podobarsko in pozlatarsko delavnico v kateri izvršuje vsa dela natančno in cenó. Obrisi na razpolago.

Tesarski obrt
v Ljubljani,
Nove ulice št. 6

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu
primerno nizke.
Domača tvrdka!

Ivan Zakotnik
tesarski mojster
in zapriseženi izvedenec
o. kr. deželne sodnije.

658 26-4

Jakob Zalaznik
slačičarski in pekovski mojster
v Ljubljani, Stari trg št. 21
priporoča slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih
slačičarskih izdelkov
primernih za
Miklavževa darila

kakor tudi štirikrat na dan sveže ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, posebno pa vsakovrstne 667 3-2

potvice in pince.

Razprodaja
vsled potresa!

Ker moram vsled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12** in na **Sv. Jakoba trgu št. 9** in ne morem vkljub marljivega povpraševanja najti primernega prostora in ker sem moral spraviti blago iz jednega uže izpraznjenega skladišča v tako slabo kolarnico, da bi se v njej blago pri jesenskem vremenu gotovo poškodovalo, zato sem prisiljen, prodati nekaj svojega blaga

pod kupno ceno

in vabim p. n. občinstvo, da me počasti z obilnim obiskom, z zagotovilom, da se ne bo nihče kesal, ki bo vporabil to za nakup ugodno priliko, ker ne bo nikdar več tako cenó kupil. — Z odličnim spoštovanjem

M. Pakič,

trgovec z lesno robo, košarami, siti in rešeti,
žimo in morsko travo

v Ljubljani, šolski drevored. 415 13-13

P. n. Prav posebno si usojam opozarjati na

garantirano pristno žimo,

katero so predli moji delavci in jo nakupujem kot surovino v Bosni, na Ogerskem, Stajerskem in Kranjskem in jo potem dam presti, tedaj gotovo lahko najceneje oddajam; ravno tako tudi na

Crin d' Afrique (morsko travo),

za katero sem prevzel od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique v Algiru samorazprodajo za Ljubljano in Kranjsko** vsled pisma z dné 15. sept. 1894.

Ravno tako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za trg in potovanje žilnih tkanin, omrežij in pletenin za vrtno ograje, preprog iz lesa, torbico za šolo in za dom, podnožje iz slame in kokosa itd.

P. n. vnanjim naročnikom se pri meni kupljeni predmeti brez daljnih stroškov dostavljajo na kolodvor k dotičnemu vlaku.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, na Mestnem trgu nasproti rotovžu

priporoča največjo in najzbornejšo svojo zalogo najraznovrstnejših

švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur,
stenskih in ur s stojalom, budilnikov,
zlatnino in srebrnino ua. ua.

po zdatno znižani ceni.

Radi velike nesreče, katero je provzročil grozni potres, ni skoro nobene kupčije, torej je prav ugodna prilika za prav ceno nakupovanje.

V ceniku zaznamovane cene znižal sem za 10%.

V prav obilno nakupovanje se priporočam najuljudnejše.

Ceniki se zastoj razpošiljajo.

Edina zaloga bleiklov in raznih pristojev za vozarenje slovite tvrdke Iv. Puch v Gradcu. 285 35

A. Vidiš krasno uro, katera točno in zanesljivo kaže?
B. Ah, res presenetljivo! Kje si jo neki kupil in koliko velja?
A. Pri znanem urarju Čudnu v Ljubljani za res čudovito ceno.
B. Takej idiva, omislil si tudi jaz podobno uro.

Najlepše veselje je bogato okrašeno božično drevesce.

Presenetljivo cene okraske, ki se vsako leto lahko porabljo, priporoča starorenomirana mnogostransko odlikovana tvrdka 24 3-1

Franc Karol Bisenius I. Singerstrasse št. 11,

prosim, da se natančno pazi na naslov, ker nimam nikake zveze z jednako se glasečimi tvrdkami in nikake šiljalke.

- 1 zbirka 100 komadov najlepših okrasov za božično drevesce z jednim božičnim možičelnom gld. 2 75
- 1 zbirka s 120 kosi enakih dekoracij z veliko briljant. zvezdo za vrh drevesa gld. 3 75.
- 1 zbirka s 150 kosi dekoracij in plastičnim visečim angeljem s svilenim oblačilom in trobento gld. 6 75
- Najljubkejši okraski od neizgorljive snežene vate, 10 sortiranih kosov 1 gld.
- Angeljski laščki v dvojnih pasmah po 10 in 15 kr.
- Mignon - svetilke iz papirja za božično drevesce:

- 25 kosov raznih oblik v zlatih, srebrnih in drugih barvah gld. 1'—.
- Patentovani svečniki, 12 kosov stane 8, 18, 30, 48, 60 in 75 kr.
- Krasno bliščeči angeljski kodri v zlatih, srebrnih in drugih krasnih barvah à 10 kr.
- Patentovani mah za božično drevesce karton v zlatu ali srebru 30 kr.
- Ledene ovetne kite v zlatih, srebrnih in brončnih barvah. 10 metrov 75 kr.
- Snežena volna, dvojni vložek, 12 kr.
- Ledena preja 15 kr.

Zelo cene sostave za juksne igre in tombolo z glavnimi in stranskimi dobitki, dobitek od 5 kr. nadalje. — Varni salonski umetni ogenj za božični in Silvestrov večer, zbirka 60 kr. 1 20. 2 50 in 4'— gld. — Podrobni ceniki brezplačno.

Auer-jeva luč.

50%
se prihrani
na plinu.

Auer-jeva luč.

Najcenejša,
najlepša,
najbolj
prijetna luč.

Auer-jeva luč.

Cena svetilke 5 gld.
brez strešice in montaže.
Dobiva se v 656 15-4
plinovi tovarni.

Auer-jeva luč.

Naznanilo premembe tvrdke.

P. n.

Usojam se velečast. duhovščini, stavbenim podjetnikom, hišnim gospodarjem in sl. občinstvu v mestu in na deželi uljudno javiti, da sem prevzel doslej pod tvrdko Uran & Večaj

v Igriških ulicah poslujoči

pečarski obrt

na svoj račun in da ga bodem vodil nadalje pod lastnim imenom. Zahvaljujem se prav toplo za doslej izkazano mi naklonjenost ter prosim tudi nadaljne podpore z obilnimi naročili, jaz pa se bodem vestno trudil, da zadovoljim z dobrim, trpežnim blagom in nizko ceno.

Naročila naslavlajo naj se in naročniki obračajo na ime 670 3-3

Janez Uran, pečarski mojster v Ljubljani, Igriške ulice.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.

Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Brajce za gospode,
belli chiffon, gladke na preih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od glid. 1-10 do 2-70
šest " " 6-25 " 15-
Brajce za dečke,
v 4 velikostih, sicer kakor gornje
jedna od glid. 1- do 1-40
šest " " 5-75 " 7-75
Svitlice za gospode,
8 vrst
jedne 80 kr. do glid. 1-40
šest glid. 4-50 do glid. 7-50
Dvanajst ovratnikov
od glid. 1-80 do 2-20.
Dvanajst manšet
od glid. 3-30 do 4-60.
12 predlog
(Vorhemden)
od glid. 3-25 do 5-
Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 206 35

Cepljene trte

na ameriške podlagi najboljših namiznih
vinskih vrst prodaja iz neokuženih lastnih nasadov

Emanuel Mayr
v Mariboru. 647 3-3

Cenilni listi se pošiljajo brezplačno.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujoče,
ustavljajo krč in krepčajo
želodec); rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti
preobloženem želodcu
jedili in pljčami itd.

Steklenca z rabilnim
navódom velja 20 kr.,
tucat 2 glid., 3 tucate
samo 4 glid. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

449 63 zraven rotovža v Ljubljani.

Pečiljaja se vsak dan po pošti proti povzetju.

Javna zmanjševalna dražba za zgradbo novega šolskega poslopja v Koprivniku

se bode vršila

7. dan decembra 1895, dopoldne ob 10. uri
v občinski pisarni v Boh. Bistrici.

Načrti in proračuni so na razpolago pri županstvu v
Srednji Vasí. — Zahtevalo se bode 10% jamčevine.

Stroški so proračunjeni:

Zidarsko delo	2116 glid. 65 kr.
kamnoseško delo	160 " 41 "
tesarsko delo	1158 " 13 "
mizarsko delo	350 " 76 "
ključavničarsko delo	511 " 58 "
kleparsko delo	160 " 81 "
barvarko delo	88 " 40 "
steklarsko delo	77 " 64 "
slikarsko delo	20 " 72 "
lončarsko delo	179 " — "
šolska uprava	196 " 94 "
Skupaj	5021 glid. 02 kr.

Krajni šolski svet v Koprivniku,
dné 17. novembra 1895.

677 3-2

Predsednik: Tomaž Zupanc.

J. Hafnerjeva pivarna

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 47

priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu novo
vedeno okusno in zdravo 395 26-25

gössko marčno pivo,

katero razpošilja tudi v sodókih in steklenicah.

Restavracija je priznana izvrstna z veliko dvo-
rano za koncerte, družbe, društva itd., ter
lepim senónatim vrtom.

Kegljišče je na razpolago.
Vhod tudi v Poljskih ulicah.

Tovarna cerkvene oprave.

Premovana 1873, 1881.

Jožef Deiller,

tovarna cerkvene oprave in izdeloval-
nica paramentov,

Dunaj, VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik: Frane Brückner.

Na dogovorjena naročila se izdelujejo vsi
cerkveni paramenti, kakor:

pluviali, dalmatike, velumi, štole,
baldahini, bandera itd. itd., pa tudi
cela mašna obleka v najprililnejši
obliki. 12 24-22

Cerkveni paramenti.

Vsi stroji za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo!

IG. HELLER, Dunaj,

2/2 Praterstrasse 49. 182 15-13

P. n.

Usojam se uljudno javiti, da je

Steinfeldska pivarna bratov Reininghaus v Gradcu

vzela v najem

kleti z ledom in staroznana gostilno gosp. Maksa Brunnerja v Novem Mestu na Dolenjskem

ter bode otvorila gostilniške prostore v soboto, dné 16. t. m.

Podpisani se bode kot zastopnik omenjene pivarne potrudil z okusnimi jedili, najboljšim pristnim vinom,
posebno večvrstnim pristnim dolenjskim, in priznana najboljšim steinfeldskim marčnim pivom cenjene goste kar
najbolje zadovoljiti.

Obilne udeležbe proseč in naklonjenosti se nadejoč beležim

velespoštovanjem

R. Wellmann.

NB. Zaloga pive Reininghaus-ove pivarne je v isti hiši kot gostilna. Vabim prav uljudno gospode
gostilničarje na odjemanje občepričanega izvrstnega marčnega in vležanega piva v sodókih ter zagotavljam
izvanredno dobro postrežbo.

Dunajska borza.

Dné 22. novembra.

Skupni državni dolg v notah	99 glid. 05 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 " 05 "
Avstrijska zlata renta 4%	120 " 15 "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	100 " — "
Ogerska zlata renta 4%	120 " — "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	97 " 75 "
Avstro-ogerske banéne delnice, 600 glid.	1010 " — "
Kreditne delnice, 160 glid.	368 " — "
London vista	121 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 02 1/2 "
20 mark	11 " 80 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 60 "
Italijanski bankovci	44 " 60 "
C. kr. cekini	5 " 70 "

Dné 22. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 glid.	146 glid. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 glid.	157 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 glid.	197 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. pe 200 kron	98 " 10 "
Tisine srečke 4%, 100 glid.	140 " 50 "
Dunavske vranavne srečke 5%	130 " — "
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	107 " 60 "
Posojilo goriškega mesta	112 " — "
4% kranjsko deželne posojile	99 " 25 "
Zastavna pisma av. esr. zem.-kred. banke 4%	98 " 75 "
Prijoritne obveznice državne železnice	— " — "
" južne železnice 3%	164 " 30 "
" južne železnice 5%	131 " 10 "
" dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 glid.	196 glid. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 glid.	— " — "
Avstrijskega rúdečega križa srečke, 10 glid.	17 " 40 "
Rudolfove srečke, 10 glid.	23 " — "
Salmovne srečke, 40 glid.	68 " 50 "
St. Genóis srečke, 40 glid.	70 " — "
Waldsteinove srečke, 20 glid.	53 " — "
Ljubljanske srečke	23 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 glid.	161 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v. 3340	— " — "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 glid.	457 " — "
Akcije južne železnice, 200 glid. sr.	98 " 25 "
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	— " — "
Montanska družba avstr. plan.	81 " — "
Trboveljska premogarska družba, 70 glid.	161 " — "
Papirnih rubljev 100	129 " 75 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnihi papirjev, srečk, donarjev itd.
Kavarovanje za zguž pri krebanjih, pri izkrebaju
najzamanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnéna delniška družba

"MERCUR"
Wolkzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvaréh,
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni svéti za dosego kolikor je mogoče visoceni
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.